

STOPA

Chcem věrni
zůstat také
dál.

ČASOPIS ČESKOSLOVENSKÝCH SKAUTU A SKAUTEK V EXILU

Zpráva č. 20.

Mikoláš Aleš nakreslil tento obraz pro titulní stranu Svojsíkovy knihy "Základy Junáctví". Obraz v minulém čísle byl nakreslen jen tak "po paměti" a toto je originální kresba. Titulní strana minulého čísla přinesla obrázek domu "Na staré Rychtě" v Rytířské ulici v Praze, jak asi vypadal, když tam mival A. B. Svojsík první schůze se svými Junáky v r. 1909-10.

Pod tímto názvom priniesl "PŘEDVOJ" dne 4. ledna článek z pera Františka Morkese.

Není to poprvé. Pionýrské oddíly nesplnily plán. Mládeže ubývá a výsledek výchovy není uspokojivý. Ozývají se všude hlasy, aby skauting byl v nějaké formě obnoven, ale Strana rozhodla, že jen některé metody budou převzaty, což se beztoho již děje řady let.

Morkes se pokouší dnes ospravedlnit skauting celý a očistit jeho zakladatele i pracovníky a zdůrazňuje, že dnes již se to může říci, protože "...nikto ho/skauting/ predsa nechce obnovovať, nikto ho nechce kriesiť, ale nikto by tiež nemal chcieť, aby sa na jeho dobré stránky zabudlo..."

Skauting byl dobrý, píše Morkes, ale byl odstraněn a potlačen, protože na konferenci v Budapešti 1948, tedy krátce po jeho "vyakčení", ale ještě před jeho likvidací u nás, bylo rozhodnuto skauting ve všech socialistických zemích potlačit. To se stalo, podle něho právě současně s potlačením Informačního byra v Jugoslavii. Teď jsou tyto politické problémy dávno mrtvé a nemusíme se prý skautingu, či jeho metod již bát.

Skauting Svojsíkův nebyl politický, ale byl nadstranický. Výtka, že byl politický a tendenční, jak se v r. 1947-50 tvrdilo, není prý správná. Jinak ovšem tvrdil Poledňák v knížce: Skauting ve službách podněcovatelů války, Praha, Mladá Fronta 1953/.

Poledňák 1953: "... anglická buržoasie dala svému žoldnéři, agentu a špiónovi Baden-Powellovi všechny možnosti, aby mohl svou "výchovnou práci" ve službách Imperialismu rozvíjet.../str. 16/

Poledňák str. 18: "... Česká buržoasie... přirozeně vznik skautské-junácké organizace uvítala revoluční hnutí mezi mládeží, podporovat českou buržoasii v jejím úsilí o získání převahy v Rakousko-Uhersku, to byl úkol vznikající skautské organizace."

Morkes píše dnes- v roce 1968:

"Najsilnejšou organizáciou bol skauting Svojsíkov. Väčšina autorov si tiež naň spomína, keď bez väčšieho členenia hovoria o "skautskom hnutí". Ten sa v podstate snažil nezasahovať do behu politických událostí, snažil sa vyhnúť i zásahu týchto událostí do svojho stredu. Ani on však nikdy nebol vo svojich základoch koncipovaný ako "diverzia proti revolučným silám, posobiacim na mládež". Tento úmysel mu pripísali neskoršie. Okrem toho dost ostro rozlišoval dva základné pojmy: verejný, teda politický život a politické straníctvo a jeho vzťah k týmto dvom javom bol i značne odlišný. Skauting/v našich podmienkach by sa mal skor používať termín junáctvo/ v našich krajinách vystupuje vždy - teda až do okamihu svojho rozpustenia - proti politickému straníctvu.

Poledňák venoval poloviny své knížky t.zv. podvrátne činnosti skautů po r. 1945 a o Budapešťské konferenci se vůbec nezmiňuje. Podle něho skauting byl odstraněn, protože jeho členové tajně poškozovali prý zájmy lidu.

Morkes nalézá důvod k rozpuštění jinde:

Stále viac sa totiž ukazuje, že rok 1948 je kľúčovým rokom pre celý vývoj mládežníckeho hnutia v československu. Po pozitívnych výsledkoch Februára, ktorý prerchol nit postupného vývoja časti junáckej organizácie na stranu politickej pravice a vytvorením akčných výborov ve vnútri tejto organizácie položil široké základy pre jej celkové prebudovanie, prichádza začiatkom augusta ako krok späť budapešťianska konferencia.

NA TĚTO KONFERENCI...

Taliansky komunista Antonio Gramsci vyslovil v jednej zo svojich statí myšlienku, ktorá zodpovedá celkovej situácii okolo budapešťianskej konferencie: "V historických životných dejoch, tak isto ako v dejoch biologických sú popri živo narodených i potraty." Popri živo narodenom pionierskom hnutí bola faktická likvidácia niekoľkoročných snáh rokrokových funkcionárov Junáka a necitlivé prerhnutie akejkoľvek kontinuity ďalšieho vývoja mládežníckej organizácie nehumánnym potratom.

Bol to moment, ktorý do našich pomerov zasiahol zvonku, bez najkrajšieho zhodnotenia našich špecifických podmienok, bez prihliadnutia k tradícii i k postupnému vývoju organizácie, bez ohľadu na zmenu politickej štruktúry po februári.

Funkcionári Sväzu mládeže poplatní ľavicovému radikalizmu považovali za svoju svätú úlohu organizáciu likvidovať. Z vulgárne pochopenej dialektickej jednoty obsahu a formy sa "dokazovalo", že i všetky junácke výchovné metódy sú reakčné, a pre pioniersku organizáciu nepoužiteľné. Volanie pokrokových junáckych funkcionárov /často členov KSČ/, po dokladnom zhodnotení skautingu po prevzatí všetkého pokrokového a po rozborc skautskej ideológie zapadlo bez účinku.

Dnešní pionýrske nnutí sa pokúšajú prevziať metódy výchovné i organizačné, ale boja sa priznať, že vlastne sú to myslenky skautské.

Poledňák bol prvý jeden z tých, ktorí nedali kdejaký bod ve skautskej výchove, aby jej obrátili na kacírství a "kazení mládeže", str. 62 a ďalší. V kapitole: Skauting ve službách pověr a tmářství píše v r.1953: ...v chrámu přírody má skaut svoje božstva. Vyřezává je ze dřeva... klaní se jim jako lidé v nejdávnejší minulosti... zkrátka zneužívá romantického založení dětí, a obrací jejich myšlení ne k světlu poznání a vědy, ale k tajemným božstvům...to vedlo k potlačování všech adravých a velkých talentů člověka a oslabování jeho tvůrčí činnosti...

str.71 Fevné, hluboké vedomosti jsou vytlačovány ze skautingu...System stupňů zdatnosti a odborných zkoušek svědčí o podceňování systematicky rozvíjených vedomostí, ale především o snaze odvést děti od poznání vůbec...

str.73: Skauting se pokouší...zaslepovat a ohlupovat mládež teoriemi o neměnitelnosti kapitalistického společenského zařízení. To měli na mysli agenti Fanderlikova typu.

str.74: Poledňák cituje několik slov Svojsíkových jako "více primitivismu pryč se vši zchoulostivělosti, padělanou nádherou a dodává k tomu:Tato slova vyjadřují nenávisť k lidskému umu, dovednosti a vynalézavosti.---Oapor k ovládnání vědy a techniky, aby sloužila člověku a společnosti... To je také nenávisť k těm, kteří pracují ve výrobě vůbec-dělnické třídě.

str.91: Proti pomluvám, že pionýrské organizace...jsou nepodobením skautské organizace je třeba vystupovat a bojovat proti nim...

Morkes se dnes pokouší vyvrátit tato tvrzení!

A tak se ešte dnes nachádzama v pomerne ťažko riešiteľnej situácii. Snažime sa propagovať v rámci ČSM t.zv. Tábornické školy/obdoba junáckych Lesných škôl/, vytvárame tábornické kluby, do činnosti pionierskej organizácie višame rad vecí, ktoré generácie otcov rozhodne nepripadajú také nové a nezname, ako generácii vedúcich. Bolo by celkom logické, keby sa pionierska organizácia sama v mnohých veciach prihlásila k tradícii junáckej organizácie; podobne ako sa ČSM hlási k tradíciiám SČM a SSM. Stále sa zabúda, že junák bol už od roku 1945 kolektívnym členom Sväzu mládeže a že sa podlela na vytváraní jeho tradície.

A na konci svého článku dokonce cituje prohlášení Ústředního Výboru Strany v Praze 1947:

"V junáctve vidíme jeden z nejúspěšnějších výchovných systémů. Ak priblíži mládež ku skutočnému životu a ak vypestuje u chlapcov a dievčat kladný pomer k tvorivej práci, ako sa o to poctivo snaží, vykoná Junák veľmi mnoho pre národ a štát... Preto od junáctva očakávame, že ťažisko jeho účasti na budovateľskom pláne vlády bude hlavne v tejto výchovnej činnosti. Nepochybujeme, že Junák má dosť predpokladov k úspechu na tomto poli a že nás preto v dvojiročníci nesklame."

Je jisté zadostiučinčím pro všechny staré skautské činovníky, že někdo přece ocenil a zhodnotil jejich čtyřicetiletou práci před r. 1949.

Je snadné najít omluvu v politických důvodech. Škoda se však da těžko odčiniti, protože hodinky se dají posunout zpět, ale ne čas. Skauting má ve světě náskok dvaceti let vývoje od r.1949 a u nás doma hledají trosky z doby předválečné. Dnes se trochu pozdě dávat mládeži to, co její dědové zapomněli

Napsal: Jánošík

Otištěno: Skaut-Exulant, č. 1.

Bylo to v roce 1913 koncem prázdnin, když jsem se vracel od strýčka a tetičky z Radotína do Prahy. Prožil jsem u nich krásný měsíc u řeky Berounky. V Praze mě strýček Emil zavedl na Císařský ostrov. Tam tábořili ve stanech skauti.

Byl jsem jako v Jiříkově vidění. To, po čem jsme jako kluci jen snili, bylo tu skutečností. Vše bylo skoro k neuvěření - vše tu bylo, co si jen může srdce kluka přát. vše bylo tu v tom skautském táboře. Když jsem byl představen vůdci tábora, profesoru A.B. Svojsíkovi, rozčilením jsem nemohl ani dobře odpovídat na jeho laskavé otázky. Tu mi nabídli skauti lívanec, který přede mnou jeden skaut usmažil a mně k poctě dal. To mne vyvedlo z rozpaků a ostýchavostí. Byl jsem tak zaujat vším co jsem tu viděl a slyšel, že mne strýček musel několikrát vybidnout k odchodu. Jako ve smu odjížděl jsem pak vlakem do venkovského městečka v severovýchodních Čechách, kamž jsme se přestěhovali před několika lety.

Při první příležitosti jsem vyprávěl kamarádům o tom všem, co jsem prožil a viděl v Praze na Císařském ostrově. S počátku nechtěli uvěřiti a při našich vycházkách v lese nebo v Údolíčku debatovali jsme a znovu jsem musel opakovat povídání o skautech, až konečně jsme se rozhodli utvořit skautskou družinu.

Požádali jsme pana učitele Měšťana, zda by nebyl naším skautským vůdcem. Neměli jsme však štěstí. Pan učitel byl náčelníkem Sokola, sportovcem a turistou a tedy neměl více volného času. Na našich vycházkách jsme se několikrát setkali s panem Polákem a při jednom setkání osmělili jsme se a požádali ho, zda by nebyl naším vůdcem. Vysvětlili jsme mu, jak jsme nejlépe dovedli vše o skautingu. Pan Polák nám rozuměl, měl mládež rád, byl náruživým obdivovatelem a milovníkem přírody, dobrovolným hasičem a nadšeným vlastencem. Odmítl vůdcovství, ale slíbil pomoci. Chodil s námi na výlety, večerní vycházky, věnoval nám hodně svého času a věru, v přírodě nebylo snad ničeho, čemu by nerozuměl: znal ptactvo, znal stromy, keře, bylinky a pomáhal nám pracovat na herbáři.

Učil nás bírat jedlé houby, jako lišky, kuřátka, hříbky, kozáky, klouzky, křemenáče, a jak je upravit k jídlu. Dovedl napodobit zpěv a volání ptáků dovedl stopovat zvěř a znal dobře zvyky zajíců i králíků a jiné zvěře. Dovedl uvařit čaj z ostružinových listů a připravit různé saláty z jedlých rostlin. A tak nás učil číst ve velké knize Boží Přírody.

Ač byl sám obchodníkem/měl obchod se sukny/, byl velmi čestný, pravdomilný, přímý, pravý ryzý charakter. Museli jsme ho obdivovat, byl pro nás krásným příkladem. Jeho manželka ho často zastupovala v obchodě a tak se nám mohla hodně věnovat. Měl nás rád snad proto, že sám neměl žádných dětí. Později v životě jsem na něho často vzpomínal a poznal jsem jaké báječné kvality měl pan Polák, vlastnosti pravého skautského vůdce.

Mezi lesem a vesničkou Vorlechem byl v polích a mezi loukami malý březový hájek s šípkovými keři a s hlochem a malou studánkou, pravá to oasa o samotě. Tam jsme často tábořili, opékali brambory ve žhavém popeli a předli plány a horovali o ideálech skautingu, četli knížky Karla Maye a také Malého Čtenáře a toužili po dalekých krajích.

Když pan Polák tu byl s námi za večera, vyprávěl nám o hvězdách a učil nás znát mnohá souhvězdí, význačné hvězdy a vyprávěl pověsti o nebi a řecké mythologie. Jeho vyprávění a noční hvězdná obloha - to čarovně působilo na naše chlapecké duše.

Konečně bylo ujednáno, aby byl pozván skautský činovník z Jičína/nepamatuji si již na jeho jméno, řekněme, že se jmenoval pan Trojan/ a že první den z jara 21. března 1914 složíme skautský slib.

Bylo to v sobotu, když jsme se vrátili v poledne ze školy/mívali jsme vyučování jen půl dne ve středu a v sobotu/ a po jídle jsme hned všichni spěchali do naší oasy pod lesem. Postavili jsme dva stany "áčka" ze dvou pokrývek a tří prostěradel, která jsme si po dlouhém domlouvání vyprosili u našich

maminek. Na oheň jsme postavili kotlík s vodou na čaj.

Po třetí hodině odpolední přivedl pan Polák z nádraží skautského činovníka a představil nás: Jožku, Vášu, Lojzu, Karla, Toníka, Pepu, Jindru a mně. Pan Trojan nám pověděl v krátkém proslovu o skautském hnutí, o našich českých skautech a panu Svojsíkovi, jeho práci a cestě do Anglie, o skautském zákonu a skautském slibu a jaký význam bude mít pro nás dnešní den, že přestaneme být obyčejnými chlapci a staneme se skauty a jakou bereme tím slibem na sebe zodpovědnost a povinnost vůči rodičům, vlasti a vůči celému lidstvu.

Jeho řeč nás překvapila a zarazila. Jako rádce jsem byl první, kdo měl složit slib. Srdce se mi sevřelo a počalo prudce bušit - strach a nejistota mne opanovala. Pocítil a uvědomil jsem si, že nemám dosti síly, abych mohl dodržet takový slib, tak úžasně důležitý. To již není hra, to je i velká zodpovědnost. Nemohl jsem opakovat po panu Trojanovi slova slibu, hrdlo se mi sevřelo, nemohl jsem slovo vyřknout.

Pan Trojan byl překvapen a namítl, že myslel, že je naším přáním, abychom se mohli stát skauty - bez slibu, že se jimi nestaneme! Pan Polák nám domluvil a ujistil nás, že on je přesvědčen, že s klidným svědomím můžeme složit skautský slib. Sekl že nás zná a že v nás věří, že při dobré vůli s pomocí Boží dodržíme skautský slib a budeme žít podle skautských zákonů.

S chvějícím hlasem a tlukoucím srdcem jsem složil skautský slib do rukou pana Trojana. Potom jsme zasedli k táborovému ohni, popíjeli čaj a poslouchali vyprávění pana Trojana. Konečně se s námi pan Trojan srdečně rozloučil a pan Polák ho doprovodil na nádraží. K jeho odchodu jsme se vesele pustili do vaření večeře, avšak chtělo se nám zpívat, výskat a jásat - radost byla v našich srdcích a spokojenost.

Po večeři se chýlil den ku konci - slunce zapadalo za Zvíčinou, poslední jeho paprsky zažehly vrcholky bříz a v našich duších hořel ohníček nadšení a v srdcích se ubytoval duch skautingu.....

I N M E M O R I A M

Jaroslav Novák nám odešel do Vyšších Služeb!

Krátká zpráva ve starých novinách ze staré vlasti zní:

"Dne 14. března 1965 zemřel ve věku 71 let spisovatel a redaktor Jaroslav Novák - Bratka; z jeho knih pro mládež byly svého času velmi oblíbeny: Skautská srdce, Zelené jezero, Bílá ruka a Mořská hvězda. V letošním roce ještě dokončil rukopis knihy Tábor pod vodopády. Byl jedním z průkopníků táboření v přírodě a jeho myšlenky a zkušenosti z více než 50leté praxe s výchovou mládeže přímo volají po novém zhodnocení a praktickém využití v dnešní době."

Jaroslav Novák po likvidaci Junáka v roce 1948 se odstěhoval z Prahy do severních Čech, v pozdním věku se oženil a byl zaměstnán až do důchodu v knižním obchodě.

Byl dlouholetým spolupracovníkem náčelníka zakladatele, přes 30 let tajemníkem Svazu, šéf-redaktorem Skauta-Junáka, skautským spisovatelem a milovaným vůdcem 5 tého oddílu vodních skautů v Praze/ke kterému jeden čas též patřil redaktor Stopy pozn. redakce./

Svou mírnou povahou, obětavostí bez hranic, Bratka se vepsal do srdcí všech chlapců a všech těch, kteří osobně Jardu znali neb poznali z korespondence, jeho článků a knih a hlavně z jeho obětavé práce celoživotní pro naši mládež. Jarda našel vždy cestu k srdci každého chlapce i činovníka. Postavil si v srdcích všech trvalý pomník. Odešel do zelených krajin po nichž tolik toužil a snil. Kamarádi odcházíte nám!

Jánosik.

Stopařské zážitky s Křováky v poušti Kalahari.

J.K. Baby.

Noc se rozšířila velmi rychle přes pláne pouště Kalahari, Narni, Keigei a Tsonoma se usadili pohodlně kol ohně a Tsonoma, nejstarší z lovců si nacpal dýmku z antilopí kosti vonným tabákem, který jsem mu daroval a nyní s opravdovým požitkem zapálil dýmku a vyfoukl první kouř do všech stran. Pak podal dýmku mně, abych rovněž si zakouřil a tak šla dýmka od úst k ústům... a mezitím se vyprávělo. Slýchal jsem a četl, že dýmku míru kouří jen američtí Indiáni, nu, zde to bylo něco podobného - a když ne přímo dýmka míru, tak dýmka přátelství. Tsonoma uměl trochu afrikánsky, mísil to s mlaskavou chrochtavou a mručivou řečí Křováků a vyprávěl o svých stopařských zážitcích. Musel jsem se snažit globálně rozumět smyslu jeho řeči, ale Tsonoma prováděl svou řeč tolika posunky, že jsem přece jen všemu rozuměl.

Tševče, mladý lovec postřelil otráveným šípem Oryxantilopu. Ta se dala na útěk přes poušť. Tševče nedbal přísného loveckého pravidla, že nesmí stopovat sám, ale vždy ve dvojici. Ve chtivosti zmocnit se brzy antilopy, opustil blízkost křováckého sídla a sledoval prchající zraněnou antilopu. Když se antilopě již značně blížil, zapomněl veškerou opatrnost a tu náhle skočil na něho lev, který byl skryt za jednou písečnou dunou a odpočíval tu, když v jeho bezprostřední blízkosti se pojednou objevil lovec Tševče. Krátký byl boj lva s lovcem - úder lví packy omráčil lovce. Lev vlekl kořist svou kořist, ale pak objevil "lepší" maso - dokonávající antilopu. Upustil člověka a vrhl se na antilopu, zabil ji a odvěkl ještě asi dvě stě metrů a pak roztrhal a pozřel nejchutnější části masa. Odběhl pak za písečnou dunu, aby se tu vyspal.

Tsonoma, nejstarší lovec v tábořišti objevil, že Tševče zmizel z tábořiště a vydal se po jeho stopách. Po delší době objevil zraněného dosud bezvědomého Tševče, nalil mu na čelo a do hrdla vodu z pštrosího vejce, které nosil jako vodní nádrž s sebou. Tševče se vzpamatoval a ukázalo se, že jeho zranění není přece jen tak vážné. Křováci mají tvrdou náturu. Oba lovci sledovali nyní stopy lva, zjistili, že lev usmrtil postřelenou antilopu a odvěkl ji a menší část z ní pozřel. Zbývalo ještě dosti masa a lovci se pustili do stahování potrhane kůže a do úpravy masa, při čemž se sami vydatně nasýtili. Tu však se objevil lev znovu s nárokem na svou dřívější kořist. S řevem se vrhl proti lovcům.

Tsonoma uskočil a připravil svůj luk a první šípy těsně jeden za druhým vyletěly proti lvím prsům. Lev, který právě strhl po druhé Tševče, zvedl hlavu a se zařváním se hnál proti Tsonomi. Lovec však duchapřítomně se chopil krátkého kopí a vrazil je lvovi do chřtánu. Většinou jsou zraněná zvířata tak rozzuřena, že znovu a znovu útočí proti lovcům - tento lev však nečekal asi tak vydatný odpor a nyní se řvaním se vzdaloval velkými skoky pryč. Tsonoma spěchal k Tševčemu, ale zjistil, že tentokrát byl úder lví packy mnohem silnější a roztránil lovcovi lebku... nebylo pomoci. Tsonoma rychle vyhrabal jámu v písku a pohřbil svého druha. Pak uchopil několik velkých kusů masa a vypravil se na zpáteční cestu k tábořišti. Mezitím přikvačila noc. Tsonoma se rozhodl přespat v poušti - byl značně unaven a opravdu přesycen. Nacpal se ještě antilopím masem a usnul. Spal klidně celou noc.

Když se ráno probudil, zjistil, že stepnatá část pouště směrem kde bylo jejich tábořiště hoří, nezvratným důkazem byla kouřová stěna na jihovýchodě, ve směru jeho cesty. Jak se zahránit?

Na písku kolem bylo mnoho vyschlých travin a trnitých křovisek i keřů vše úplně vyschlé, pro oheň jako stvořené.

Tsonoma pozoroval rozšiřující se oblaky kouře a usoudil, že kdyby se pokusil prchat k nejbližší vodní jámě, bude dohnán ohněm a za živa upečen nebo kouřem udušen. Proto horečně netrhal chuchvalec travin, klekl na zem, vyndal z koženého váčku dymadlo pro rozdělání ohně a již otáčel zašpičatělým dřevcem rychle jak mohl, že se mu řinul pot z čela. Konečně zaplála travina ohněm. Tsonoma zapaloval pak oheň v kruhu kolem sebe a pak jej zase dusil

jen v jednom směru nechal se plamenům dále rozšiřovat ve směru proti ohni na stepi, který se mu nvnní rychle blížil.

Konečně uprostřed spáleniště ulehl na zem, obličej do jamky, kterou vyhrabal v písku. Mezitím se již přiblížily plameny požáru stepi. Slunce páliho nemilosrdně, ale žár ohně byl ještě krutější, jen kouř zahalil paprsky a vytvořil stín, ale tento stín nebyl nic platný, vzduch byl naplněn palčivým dýmem a poletujícím popelem a jiskrami. Tsonoma si házel na záda písek, aby se uchránil popálení žhavými jiskrami, které poletovaly ve vzduchu.

Konečně se žár mírnil, ohně přešel spáleniště, kde se Tsonoma ukryl a náš lovec byl zachráněn. Jaké hodiny mu však nyní nastaly. Maso antilopy bylo poloupečené a velmi chutné, ale i všude na spáleništi bylo možno najít něco k snědku - zde ještěrku, tam tučného brouka, onde opečeného hada, dokonce malého stepního zajíčka. Tsonoma se opět nacpal a postupoval spáleništem k tábořišti svého rodu.

Tam však nebylo nikoho. Tsonoma sledoval stopy lidí, stopy byly pokryté černým a šedým popelem - a již věděl kam se uchýlil jeho rod - do vodní jámy v blízkosti tábořiště. A opravdu tam se se všemi k velké radosti shledal. Jen smrt Tševčeho byla smutnou událostí, jinak se všichni radovali, že je oheň podaroval mnoha drobnými lahůdkami k snědku. Smutný pohled na spálenou step je nermoutil - naopak se zdálo, že se blíží doba deště..."

Oheň nám uhasínal a proto se Narmi, Keigei jako mladší lovci vypravili znovu do stepi pro palivo. Tsonoma nacpal znovu dýmku posledním tabákem, zapálil a zadumavě pohlížel do ohně. Z dále bylo slyšet volání šakalů. Ale oči mi byly najednou nějak těžké, schulil jsem se u ohně do příkrývky a pokusil se spát. Než jsem usnul zdálo se mi, že jsem v táboře Moravské Lesní školy u Náměště nad Oslavou, kde jsem poprvé podobným způsobem jako skaut usnul u velkého táboráku, beze stanu jen zahalen do příkrývky....

Mezitím jsem opravdu usnul a probudil se teprve druhého dne, kde nás čekalo mnoho nových stopářských zážitků....

PŘIJE JARO PŘIJE, BUDE BRZY MÁJ.....

Oficiálně se nám jaro už přihlásilo a přesto že nám povětrnostní prorok slibuje ještě sniž, jaro je tu a nic se nedá změnit. Hřejivé paprsky lákají ven a touha vidět první zelené trsy trávy, prvního robína nebo barevné krokusy, nás naplňují radostí a očekáváním.

Ovšem ne všichni se všimnou probuzení jara. Velkoměstský život vzdálil člověka od přírody. Uzavřel ho do několika stěn jeho domova, kanceláře, várnny, obchodu. Do několika šedivých městských ulic, které ho vodí z práce do práce a za zábavou. Také chudoba otupila cit člověka pro přírodu a žila jeho život a přizpůsobila jen k jeho potřebám. Ale i přes všechnu nutnost žít ve velkém městě, neměl by se člověk kamenému moři tolik přizpůsobovat, měl by se více seznámit s přírodou a naučit se čerpat z bohatých zdrojů přírody ne jen pro své osvěžení, ale i pro obohacení svého srdce a ducha.

Nejdůvěrnější styk s přírodou si uchoval člověk na farmě nebo na malém městě. Ale i ve velkoměstě se najde několik jednotlivců, kteří se touze po přírodě nevzdávají. Pro nohé je taková vyjížďka za město potěšením. A když pod příkrývkou starého listí nalezne první křehký zelený list nebo barevný květ krokus, spatřil život věčný a je odměněn. Vteřina pochopení života věčného povýší ho nad osobní hoře a dá vyrůst vysoko, vysoko nad nejvyšší vrcholky hor.

Hanka.

Dr. Velen Fanderlik přednáší na schůzi Far Western Slavic Conference, schůzi profesorů Historie Slovanských národů v květnu na Universitě ve Vancouveru, v Kanadě. Jeho přednáška: "Irští misiónáři a jejich vliv na pokřtění Slovanů v území dnešního Československa" je částečným výsledkem několikaletého badání. Dr. Fanderlik dokazuje, že naši předkové byli dávno pokřtěni, když přišel Cyril a Metoděj na Moravu a že již v osmém, snad i šestém století bylo křesťanství u nás obvyklé, nikoliv teprve od r 863. Zdá se dokonce, že i Samo byl křesťan

O skautingu u nás ovšem před šedesáti lety nikdo nevěděl. Kdopak tehdy četl anglické noviny?

Ant. B. Svojsík byl učitelem tělocviku na reálce na Žižkově a zajímal se o všechny nové tělovýchovné a sportovní směry o nichž se mohl dočíst nebo dovědět. Tehdy v r. 1905 stal se členem tak zvaného Pražského pěveckého kvarteta. Jiným členem byl učitel Jan Novák. Kvarteto mělo úspěch u nás doma, zajelo i do Vídně a kousek za hranice do Německa a konečně uspořádalo cestu kolem světa. To byl ovšem vrchol. Před cestou do Anglie a do Ameriky se dozvěděl Svojsík o skautském hnutí, hlavně od Rösslera-Ořovského a v Londýně se stavěl v ústředí Skautů. Vyprávěl mi o tom, jak se domlouval s Baden-Powellem německy, protože anglicky neuměl, ale pomohl jim jeden z Angličanů, který žil několik let v Hamburgu. Baden-Poell mu dal svůj "Scouting for Boys" a několik drobných příruček. V Americe se Svojsík také sháněl po skautech, ale tehdy o skautingu ještě na této polokouli mnoho nevěděli.

Když se vrátil domů, pokusil se uplatnit některé nápady Baden-Powellovy svých vycházkách s žáky žižkovské reálky a dal se do studia příručky "Scouting for Boys". Jeho strýc Stránský, který uměl trochu anglicky mu kus po kuse překládal a Svojsík si dělal poznámky. Viděl jsem u něho ten svazek "Scouting for Boys" plný poznámek po okraji a vepsaných glos. A tak vznikly první monografie jako: Umění pozorovati, Život v přírodě, Táboření a později v r. 1910 Základy Junáctví.

Život v přírodě, táboření a turistika se stávala právě modní, hlavně když Pavla Moudrá přeložila tehdy knihy E.T. Setona pod názvem: Povídky o zvířatech. Snad žádná kniha neměla tak rychlý úspěch, jako tato. Četli ji mladí i starší a vedle "Dobrodružství Sherlocka Holmesa" to byly nejčtenější anglické knihy té doby.

Svojsíkovy Základy Junáctví nebyly překladem Baden-Powellova "Scouting for Boys", ani nebyl náš skauting převzetím anglického. Svojsík chtěl anglickou myšlenku přizpůsobit tehdejšímu myšlení našeho národa a musil leccos změnit a doplnit. Byl také ostatně rozdíl mezi Baden-Powellem a Svojsíkem. Baden-Powell byl voják, lovec, sportovec, jezdec a malíř. V první řadě však cokoli dělal považoval za jakýsi sport. I jeho vojenská kariéra je spíše sportovní nežli nějaký zápal patriotismu. Pro něho také vzorem skauta byl divoch v Africe a primitivní venkovan v Indii. B.P. v něm našel vlastnosti, které civilisovaný člověk ztratí, ale které jsou užitečné a potřebné pro jeho život. Pro B.P. skauting byl pouze programem pro chlapce, kteří byli již organisováni v jiných skupinách a organizacích. Vždyť původně ani na nějaké hnutí nemyslí a teprve Sir Percy Everet ho přiměl k tomu, aby vubudoval ústředí a kancelář, která by mohla nějak zorganizovat ty chlapce, kteří si sami zakládali svoje oddíly a družiny. Každý z nás, kdo přijel do Anglie, zvláště před druhou světovou válkou a viděl skauting, na první pohled pozoroval, že u nás bylo daleko více romantiky. Angličtí skauti skauting prováděli, my jsme jej žili. Pro ně to byl sport, snad i trochu hnutí, kdežto pro nás způsob života a světový názor/Weltanschauung/. Byli jsme daleko více literární, umělečtí a tvořiví, dá-li se to tak říci. A většinu toho musíme přičíst jednak Svojsíkovi samému, jednak prvním jeho spolupracovníkům a skautům, ale také celé naší tehdejší kultuře a národní povaze.

Nežli Svojsík napsal svoje "Základy" a nežli začal organisovat svoje chlapce, hledal předně pro ně název. Scout se nehodil. Náš národ měl tehdy idiosynkrasii proti anglickým slovům a to slovo zvěd, vyzvědač znělo nesympaticky. Také odpor k jakémukoli vojenskému slovu byl tehdy veliký, protože armáda byla rakouská a ne populární. Přeložil je tedy docela volně slovem Junák. To slovo dalo daleko širší význam a hrdinskou náplň. Hned se naskytly vzory skautů po celém světě a v celé historii. Jánošík, bojující za spravedlnost, černohorský jonák, obránce národa proti Turkům, ruský bojar a bohatýr, ale i japonský Samuraj. Málokdo věděl tehdy mnoho o Japonsku

Začátky./pokračování/

ale Svojsíkův bratr Alois, jenž byl knězem a misionářem v Japonsku ho s touto zemí seznámil. A tak "bušido" se dostal do "Základů" stejně jako americký Indián. Byl to ovšem spíše Indián Karla Maye, ten "rudý gentleman", nežli Setonův lovec. Ostatně to byl pojem, který byl u nás tehdy tak znám, jako dnes po šedesáti letech.

Všichni tito "junáci", vzory pro jeho chlapce nebyli jenom divoši, ale zastánci a obránci vlastní kultury. Junák - český Skaut, jak si ho Svojsík představoval měl nejenom kus té touhy po prostém životě, po obrodě od změkčilého života městského, ale také kus té bukolické touhy po lepším, mravnějším a čistším životě. V tom právě bylo to zrnko romantiky, které Baden-Powellovi chybělo.

Domácím vzorem nebo alespoň symbolem byl Psohlavec, chodský bohatýr. A proto Junák před válkou nemá skautské lilie, ale psí hlavu, převzatou od Chodů, kterou nakreslil Mikuláš Aleš a která zůstala naším symbolem až do 1947. Aleš však nenakreslil psovi obojek, jeho touha po svobodě byla příliš silná.

Jen vyšly "Základy", již se stala skautská myšlenka hledanou hlavně v kruzích pražských vzdělanců. Mezi prvními skauty byli synové Dra Rašína, celé řady spisovatelů a básníků pozdější vedoucí lékaři a profesori a z řadých také Jiří Wolker, který se Svojsíkem v r. 1916 tábořil.

Tehdy se dali do práce také Jan Novák, učitel, člen Pražského kvarteta pozdější místonáčelník Junáka, jenž zemřel v r. 1938, krátce po Svojsíkovi, a dr. Josef Šimánek, snad ještě živý, básník a spisovatel, veliký estét a znalec a milovník antiky. Nemohl Svojsíkovi zapomenout, že mezi svými vzory neuvedl také řeckého epeha, -junáka, který dodnes je nám vzorem dokonalého krásného a mravněho muže. Jakýmsi tajemníkem Junáka se stal od počátku Jaroslav Novák, později jediný chudě placený zaměstnanec Junáka, vynikající vůdce vodáků a spisovatel. Redigoval časopis Junák snad od prvního ročníku v r. 1910 rozhodně do posledního čísla a napsal známou knihu "Skautská srdce", která vyšla na pokračování poprvé za války v "Valém čtenáři" a pak v mnoha nových vydáních až do r. 1948. Mezi prvními skauty se také objevil Miloš Seifert a Miroslav Meixner, kteří vydali drobnou příručku: Kapesní knížka Českých Junáků. Byla to jedna z nejlepších našich příruček, kde bylo všechno, co skaut potřeboval od morseovky až po první pomoc.

Jakmile se skauti rozmnožili na několik skupin, musil Svojsík založit (ohlásit) spolek, který nazval "Junák - český skaut". Neměli ovšem místnosti a tak se scházeli v kanceláři či čekárně advokátní kanceláře jeho bratra - domě "Na staré rychtě" v Rytířské ulici. Viz obrázek na titulní straně nulého čísla, pozn. red./ Na ten dům se dobře pamatují, ještě dnes tam stojí.

Velen.

60 let čs. skautingu, bude pokračováno v příštím čísle.

OPRAVA:

Ve zprávě STOPY č. 17 se nedopatřením dostala chyba. Pišeme o br. Stržíňko-/mezi spoluobviněnými byl Dr. Průcha, Jaroslav Němec atd./ Jedná se o Prof. Františka Němce, který byl náčelníkem katolických skautů a pak velmi aktivním členem v náčelnictvu Junáka. Byl hlavním vedoucím/ vedle Dr. Průchy/ ve snaze obnoviti skauting a získat spojení se skautingem v zahraničí. Prosíme čtenáře o laskavé prominutí.

Dále v tomto čísle pišeme, že STOPA je jediným pojítkem mezi bývalými čs. skauty. Musíme se omluvit časopisu Skaut-Exulant, který vychází již pravidelně 14 let a nepravidelně již 17 let. Tento měsíčník skautů, skautek, včítat a světlušek z ČSR v exilu vychází zásluhou starého skauta a spisovatele J.K. Babyho ve Stuttgartu v Německu. Zájemci z USA a Kanady mohou dostat Skauta-Exulanta prostřednictvím bra. Jánošíka/adresa v redakci./

JUNÁCI VZHŮRU VOLÁ DEN.

Tato "junácká hymna" kterou před šedesáti lety složil Jaroslav Kovařovic zavzněla opět po tak dlouhé době nad rakví Dra. Slávy Řeháka v Olšanském krematoriu. Podle zpráv z krahy byla obřadní místnost téměř přeplněna bývalými skauty, kteří ho znali mnoho let jako posledního náčelníka před válkou. Nad rakví na které byla skautská vyznamenání zesnulého promluvil Dr. Rudolf Plajner, který převzal funkci Řehákovu po válce a zůstal náčelníkem do konce. Dr. Plajner si pro tuto příležitost také připjal své nejvyšší skautské vyznamenání ~~stříbrného vlka~~. Řečník ocenil práci Dra. Řeháka a zdůraznil, že v Československu žije stále přes půl milionu skautů a skautek, že jejich vedoucí hvězdou životem jest skautský slib a skautský zákon, že nikdo z nich nelituje, že byl skautem a skautským zásadám že věrni zůstali. Píseň "Dobru noc" a skautská večerka zakončila obřad.

Sláva Řehák byl jedním ze staré gardy. Odcházejí postupně, jeden za druhým, průkopníci našeho skautingu a my zde stojíme před velmi těžkým úkolem, zachytit v této neblahé době vzpomínky a zkušenosti těch, kdo ještě žijí, abychom příštím pracovníkům připravili materiál ke studiu a připravili půdu pro nový zítřek.

Úspěch českého skauta.

Dr. Josef Kratochvíl náš starý skaut z Brna, známý jako J.K. Baby byl jmenován Děkanem Filosofické Fakulty Svobodné Ukrajinské University v Mnichově, v západním Německu. Mimo to přednáší na Vysoké Škole Technické ve Stuttgartu a na Vysoké Zemědělské Škole v Hhenheimu.

Od svého příchodu do Německa v r. 1949 je činný jako organizátor a profesor na Dálkové Škole pro děti našich českých emigrantů většinou v Německu. Vydává pro ně také nám dobře známý časopis "Skaut Exulant".

Jako odborník v zoologii, která byla vždycky jeho starou láskou podniknul několik cest za polární kruh a loni zase na jih do Jižní Afriky a publikoval řadu článků a vydal několik knih o psychologii a zvycích zvířat.

Je jedním z našich starých věrných bratří, který ze skautingu vyrostl a nikdy skautskou myšlenku neopustil. Gratulujeme srdečně.

Pro naši emigrantskou mládež vydal čítanku "Má Vlast", která nahraňuje těmto dětem alespoň poněkud vzdálenou domovinu, kterou mnohé z nich nikdy neviděly.

CO NOVÉHO MEZI NÁMI

Vrána už přestala kroužit nad Hahnovými v Madison, Wis. a přinesla jim 25. ledna rozkošnou holčičku, pro kterou Jana a Pavel vybrali jméno Marcelka. Gratulujeme jim a vítáme srdečně mezi sebe novou budoucí světlušku.

Bolestně se nás všech dotknul náhlý odchod p. Václava Kubíčka v Cicero, Illinois, manžela Aleny roz. Bílkové, který zemřel 7. března t.r. Téměř všichni z naší chicágské skautské družiny jsme se s ním přišli rozloučit do pohřební kaple a stiskli ruku sestře Aleně v jejím zármutku. Alena též kdysi tiskla STOPU a velmi obětavě na ní pracovala. Ještě jednou vyjádřujeme Aleně nejhlubší soustrast.

Všichni jsme byli pyšní na br. Vládu Holečka, který v sobotu 9. března vystoupil jako sólista na Masarykových oslavách pořádaných v Sokolovně v San Franciscu v Californii. Program zahájil hymnami a později zpíval "Bulačinu" /chodský dialekt/, což je skladba zkomponovaná J.Š. Baarem a zhudebněná Jindřichem Jindřichem. Blahopřejeme mu k jeho úspěchu a obdivujeme jeho obětavost pro českou píseň při vši práci spojené s jeho lékárnou.

Skautská skupina v chicágském západním předměstí se zařadila do oslav "skautského týdne" amerických skautů v únoru. Ve výloze bra. Holečka br. Jiráka zaranžoval místo jemu svěšené pomoci obrazů, odznaků atd. k propagaci skautingu. Děkujeme ty la vystavěna původní čepička amerických skautů z minulého světového Jamboree a oficiální odznaky. Okrskové velitelství udělilo českým skautům stuhu a diplom za prvotřídní propagaci skautingu.

ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVY

JUNÁK , KTERÝ NIKDY NEBYL PRÁVNĚ ROZPUŠTĚN

OPĚT ZAPOČAL SVOU ČINNOST

Oznámení všem čs. skautům

PRÁCE.- Dnes v pátek 22. března se sejde vedení JUNÁKA, aby se rozhodlo o nejbližším programu, s nímž pak budou seznámeni všichni činovníci prostřednictvím rozhlasu a tisku. Junáci a skautky v celé republice si zorganizují své oddíly za vedení svých původních vedoucích nebo jejich zástupců, což platí i pro činovníky v okresech a krajích

Junáci nastupují.

Podle zpráv denního tisku televize a rozhlasu vydal ÚV Svazarmu prohlášení "o založení junáckých středisek a oddílů Svazarmu".

V tomto prohlášení je m.j. uvedeno, že vydáním tohoto prohlášení se dosavadní Ústřední komise pro práci s mládeží považuje za přípravnou Ústřední junáckou sekci Svazarmu, která připraví statut a program tohoto "junáckého hnutí" Svazarmu.

Pro správnou informaci všech bývalých činovníků Junáka i veškeré mládeže namůže Ústřední junácká informační služba, že v rámci junáckého klubu "Psohlavci" v Praze byl ustaven "Výbor pro obnovu Junáka, v němž jsou sdruženi jak vedoucí mnoha junáckých oddílů, tak i řada činovníků s náčelníkem Dr. Flajnerem v čele, kteří promluví v Mikrofonu dne 29.3. 1968. Výbor činí všechna opatření pro znovuzahájení činnosti Junáka, který jako jediný má morální i právní nárok být pokračovatelem a nositelem čs. junáctva. Mladá Fronta 21. 3. 68.

DĚTEM SE VRACEJÍ ŠTĚSTNÁ LÉTA.

V celé republice ožívají junácké oddíly.

Práce - 22.března 1968.

V posledních dnech vyvrcholila diskuse o účelnosti skautské výchovy pro naši mládež. Rozhlas, tisk i televize přinášejí rozhovory s odborníky, vědci, vojáky, lékaři, vychovateli i s rodiči, kteří sami v mládí prošli junáckou výchovou. Z celé republiky docházejí zprávy, že mládež se sdružuje v junáckých oddílech za přispění kvalifikovaných skautských pracovníků. Čs. rozhlas bude v pátek 29. března od 15 do 17 hodin vysílat rozhovor pro křofórum. Rodiče i mládež v něm uslyší náčelníka českosl. JUNÁKA dr. Rudolfa Flajnera a další pracovníky, kteří osvětlí situaci, za níž byla jejich organizace před léty potlačena.

Je jen málo příkladů v historii, aby některá výchovná organizace získala takovou přitažlivost pro mládež a podporu všech vrstev národa, jako junácké hnutí. Vzniklo v r. 1911 z popudu profesora A.B. Svojsíka, v jehož prázdninovém táboře byl i mládeží dodnes milovaný básník Jiří Wolker. Jeho "Skautský denník" z té doby byl také vydán několikrát knižně. Profesor Svojsík si byl vědom, že pro českou mládež se nehodí všechno, co tvořilo náplň činnosti skautských organizací v cizině. Rozjel se do světa, navštívil země klasického skautingu, i další, také Japonsko a Sovětský svaz. Studoval metody výchovy mládeže, a vybral z nich to, co považoval za vhodné pro náš národ. Tak vznikl český skauting. Hledal i vhodné české jméno pro své chlapce. Spisovatel Alois Jirásek mu navrhl, aby si čeští skauti říkali junáci. Proto se u nás používá obou názvů, jak je to ostatně zvykem v mnoha zemích. Polští skauti si na příklad říkají harcerzi. Skauting tam byl již obnoven před deseti lety, a je největší organizací mládeže bratrského národa.

Ve chvíli, kdy vznikala naše republika, byli čeští Svojsíkoví skautíci již na svém místě. První čs. známky nesly kromě státního znaku nápis: "Pošta českých skautů ve službách národní vlády." To samo napovídá, že od první chvíle naší státní samostatnosti stáli čeští junáci ve službách své země

Ve znaku měli chodskou psí hlavu, symbol věrnosti vlasti. Heslo "Buď připraven!" musili však za posledních padesát let osvědčit ještě mnohokrát. Za války byly skautské tábory přepadeny nacisty, mnozí z chlapců se z nich vraceli zkrvaveni. Rozprášené skautské oddíly vzal pod ochranu tehdejší Klub českých turistů, a nejen on. Někteří z funkcionářů Junáka byli uvězněni v Buchenwaldu a mnozí se z koncentráků nevrátili. Gestapo umučilo celkem na šest set čs. skautů.

Hned v květnové revoluci se na našich ulicích znovu objevily skautské služby. Po profesoru Svojsíkovi byl již několik let náčelníkem Junáka Dr. Rudolf Plajner. Za jeho vedení se skautská organizace rozrostla ve významné hnutí, sympaticky přijímané pro svůj hluboce mravní zákon, který chlapci i děvčata plnili i v dospělosti. Opodstatnění skautské organizace bylo uznáno i oficiálními místy, na příklad ideovou komisí ÚV KSC. Vláda do tradiční junácké lilie propůjčila státní znak. Junáci se zapojili do budování republiky. V době dvouletky odpracovali devět milionů hodin a dostali i čestné odměny z různých ministerstev.

V souladu s přáním vlády se junácká organizace již v r. 1946 zapojila jako kolektivní člen do Svazu mládeže, jehož předsedou byl tehdy Zdeněk Hejzlar. Bylo to téhož roku, kdy Sovětský svaz projevil zájem o začlenění svých pionýrů do mezinárodního skautského hnutí, což bylo tlumočeno náčelníku čs. Junáka dr. Plajnerovi při jeho oficiální návštěvě v Moskvě.

Zdeněk Hejzlar v minulých dnech otevřeně na studentské manifestaci v pražském Slavanském domě prohlásil, že se stala chyba, na níž má sám nemalý podíl, když po r. 1948 byla junácká organizace nejdříve zbavena statutu samostatného spolku a postupně likvidována. Tehdejší státní bezpečnost má na svědomí mnohá utrpení junáckých pracovníků. Jen skupina Státním soudem označovaná za vedení Junáka byla odsouzena k 69 letům těžkého vězení, z čehož si její členové odpracovali v oblasti uranových dolů plných šedesát let. Skautské ústředí bylo přepadené velkou skupinou ozbrojených mladých lidí, kteří přítomné skautské pracovníky postupně pod zbraněmi odváděli z budovy.

Mezitím co junácká organizace byla umlčena, prokázalo se, že kvalitní náhrada za ni naší mládeži dána nebyla. K prázdninovým táborům v posledních letech, vedeným jen maminkami nebo nezkušenými vedoucími, měli výhrady zejména vychovatelé a lékaři. Síla skautské myšlenky se projevila v nedávné době, kdy děti, ač už junáckou organizaci samy nemohly pamatovat, si vytvořily své kroužky ve skautském duchu, a jaro na našem politickém nebi dokonalo ostatní. V celé republice se spontánně obnovují junácké oddíly, o jejichž zřízení se ucházejí i různé zájmové organizace. Mládež sama však soudí, že budoucnost má jen samostatná organizace "JUNAK", která v souladu s příštími zákony se znovu čestně zařadí do služby své vlasti.

Ivan Mikšovič.

/Poznámka redakce: Redaktor Ivan Mikšovič byl zástupcem oblastního velitele a v r. 1947 tiskovým zpravodajem čs. výpravy na světové skautské Jamboree v Moisson, ve Francii/

Dopis z domova

Úryvky dopisu skauta, nynní otce rodiny jehož dcera studuje mimo CSR. Vysvětluje poměry, které prožívá doma:

...teď se vyjasnilo některým hlavám, že naši republiku musel někdo začít, že pro ni musejí někdo něco udělat, přesvědčovat ostatní veliké národy, že jde o samostatnost českého a slovenského lidu a že to byl profesor, doktor Tomáš Garrigue Masaryk, který se narodil 7. března 1850 a ve svých 69 letech se stal prvním prezidentem našeho státu.... .. začínají se prošetřovat rozsudky, nepravé obviňování a věznění a případné smrti....v Jáchymově, Leopoldově a jiných táborech.... .. Projednávají se diskriminační záležitosti zahraničních vojáků i politických vězňů, kteří nesouhlasili s režimem. V televizi se veřejně hovoří k denním záležitostem, k chybám, kterých se různí soudruzi dopouštěli, k věcem o kterých velmi málo lidí vědělo. Denní listy jsou okamžitě vyprodány, protože se v nich začíná různě psát, ale hlavně objevuje se v nich pravda.....

POSLEDNÍ ZPRÁVY Z Č S R.

Těsně před uzávěrkou tohoto čísla STOPY dostaly se nám do ruky následující zprávy.

středa 20. března 1968.

RENEŠANCE IDEJÍ JUNÁKA

Praha /sa/.- Ústřední komise pro práci s mládeží při ÚV Svazarmu, řídící dosavadní zálesácké oddíly Svazarmu pro mládež od 10 do 15 let a mládež starší 15 let, se na svém včerejším zasedání rozhodla vydat prohlášení, ve kterém vítá současný obrodňý proces, směřující k vytvoření humánní socialistické demokracie v ČSSR.

Uvádí v něm rovněž, že rozvíjení zálesáckých středisek a oddílů Svazarmu bylo několik let bráněno, leč víceméně marně: vznikaly živelně. "Za dosavadní činnost vděčíme odvaze vedení a pracovníkům oddělení branně technických sportů, kteří pochopili význam progresivity naší práce pro výchovu mládeže proti jiným funkcionářům ÚV. Jsme přesvědčeni, že základem junácké činnosti Svazarmu mohou být při výchově mladé socialistické generace pokrokové zkušenosti a myšlenky jednoho z prvních zakladatelů junáckého hnutí v ČSSR - B. Svojsíka, ke kterým se hrdě hlásíme, doplněné o technické odbornosti. Cílem této výchovy je pečovat o růst zdravého, svobodného, duševně, fyzicky i morálně vyspělého mladého člověka, který se bude aktivně podílet na budování naší socialistické vlasti."

Dosavadní Ústřední komise pro práci s mládeží při ÚV Svazarmu/oddělení BTS/ zvolená na shromáždění zástupců všech zálesáckých středisek v roce 1967, se považuje za přípravnou Ústřední junáckou sekci Svazarmu, která připraví řádné shromáždění, statut a program a také řádné volby. Všechna dosavadní střediska a oddíly se mohou přihlásit v Praze, Národní tř. 25, tel. 233-027 u tajemníka sekce J. Čížka.

Nemůžeme si odpustit poznámku: o správnosti zásad Junáka nepřestali být ti, kteří jím třeba i krátce prošli, nikdy přesvědčeni. Vědělo se, komu stál Junák v cestě. Záminky k jeho likvidaci se našly- podobně jako v případech, jež nyní čekají na objasnění a rehabilitaci. Byli jsme ostatně přesvědčeni i dříve o tom, že právě Svazarm je tou pravou organizací, která může junáctví s doplněnou náplní opět pomoci na nohy; naši celostránkovou reportáž o možnostech, způsobech a potřebách výchovy mládeže v tomto duchu, kterou jsme připravili v rozhovoru s funkcionáři Svazarmu, ČSM a několika existujícími oddíly téměř před rokem, jsme však nesměli uveřejnit na zákrok vedoucího ideologického oddělení ÚV ČSM Belana.

KLUB JUNÁKŮ USTAVEN

V Praze byl při MV ČSM ustaven junácký tábornický klub Psohlavci, v němž se prozatím sdružilo na 40 pražských tábornických oddílů. Je to první odpověď na výzvu Ústřední pionýrské rady, aby se objektivně přehodnotila činnost organizace JUNÁK a aby byli jeho bývalí vedoucí přizváni ke spolupráci. Zástupci oddílů, sdružených v tomto klubu se rozhodli vyzvat ke spolupráci všechny tábornické oddíly Čech, Moravy a Slovenska

ODDÍL BÝVALÉHO SVAZU JUNÁKU A SKAUTU

obnovuje svou činnost. Bývalá vedoucí tohoto klubu, Míla B.Ž. zve všechny Šotky i Světlušky na první informativní schůzku na čtvrtek v 19.30 hod. v Domě dopravy a spojů v Praze 2.

Toto jsou opisy tří výstřižků z pražských novin došlé redakci 25. března 1968

Výňatek z dopisu z domova došlý 25. března 1968:

"Píši protože je tu mnoho nového, co Tě může zajímat. Nevím, jaké máš informace, jistě ledacos víš, a tak jen na doplnění. Věci se velice polepšily. Není ještě jasno, jak to všechno skončí, ale určitě už to nebude takové, jako dříve. Noviny, rozhlas, televise píší volně neb byla zrušena tisková censura. Hospodářská situace však není valná, a ekonomové se snaží přiblížit Jugoslavií. Na mnohé funkcionáře, kteří stáli za procesy v padesátých letech bylo již podáno trestní oznámení pro nedodržování zákonů. O rehabilitaci se berou i funkcionáři Junáka. Svaz mládeže se rozpadl. Snaží se jej však všelijak lepit na federativním základě, ale je jisté, že vysokoškoláci mají již vlastní organizace a ve fabrikách to nikdy valně nešlo. Pionýrská organizace se také odpoutala od svazu mládeže a dělá nábor mezi pedagogy a funkcionáři Junáka. Zdá se však že ti hodlají vytvořit samostatnou organizaci. Již delší čas totiž existují tábornické oddíly Psohlavců, pod kteroužto firmou byla skautská činnost vyvíjena. Ty se zřejmě spojují. Pízenští historici budou sepisovati historii skautského odboje v Domažlicích". V novinách se svolávají bývalé oddíly. Lidé poslouchají radio i televizi zároveň, protože je tam plno zajímavých zpráv. Občas někdo uteče, nebo se zastřelí. Noviny jsou ráno hned vyprodány. Lidé kupují 3 i 4 časopisy. Komunisté si drží hlavní slovo, ale ozývají se i ostatní strany, které však 20 let neexistovaly, neb jen na papíře.

V neděli před týdnem bylo u hrobu Masarykových v Lánech 3000 studentů. Zazpívali tam Masarykovy písně. Den před tím navštívili paní Hanu, aby ji pozdravili."

Skautky vzdaly čest "Týdnu skautek".

V chicágském předměstí Berwyn byl ve výkladě bra. Holečka vystaven ručně malovaný plakát, který uvedl zprávu: Československé skautky, nynní roztroušené po celém světě - nezapomněly. Vývěska byla ozdobena čsl. vlajkou a byla vystaveny u příležitosti t.zv. "Thinking Day"- "Den Vzpomínání" který oslavují skautky po celém světě v únoru u příležitosti narozenin Lady Baden-Fowell světové náčelní skautek. Plakát vlastnoručně zhotovila sestra Hanka a pyšně jej vyvěsila v lékárně bra. Holečka.

Skauti a Skautky

Vy kteří dostáváte STOPU pravidelně, i vy kteří jste o STOPĚ jenom slyšeli od přátel a jiných bývalých čl. skautů a skautek. Vyzýváme vás, abyste se nám ohlásili. Nejen proto, abychom vám mohli zasílat náš informační bulletin STOPA, ale také, abychom věděli, kde kdo je ve světě. Prosíme též, abyste nám pomohli udržovat STOPU, pošlete nám, zprávy, povíčky, výstřížky z novin, zprávy osobní o tom co děláte a jak jste se ve světě uplatnili. Příspěvky pro zasílání STOPY do celého světa/poštovné/ budou vděčně přijaty.

Jerry

"STOPA" č. 20. Vyšlo 1. dubna 1968

STOPA P.O. Box 1948 San Diego, California 92112

Zodpovědný redaktor Vladimír JirákJerry/, redakce a administrace

4128 Park Ave. Brookfield, Illinois /USA/ 60513 Příspěvky posílejte na tuto adresu.

Toto číslo vyšlo laskavostí pana Jim Rubino v Chicagu, který umožnil tištění STOPY.

PRINTED MATTER

